8360

113

Pawlicki II 44.

8360

Tractatq I in Jo. evangeliū

forsitan nec ipse Jo. dixit, ut ē, sed ē ipse ut potuit; quia de Deo homo dixit; ē quidē inspiratq a Deo, sed tamen homo. Aucta inspiratq, dixit aliquid; si nō inspiratq esset, dixisset nihil: quia vero homo inspiratq, nō totū q. ē dixit; sed q. potuit homo, dixit. -

—

quia ipsi homines erant qui scripserunt Scripturas, nō de se loquebant; sed ille erat lumē verū, qui illuminat omnē hominē venientē in hunc mundū.

—

Si ergo ex magna aliqua fabrica laudatur humanū consiliū, vis videre quale consiliū Dei ē Dominq J. Chr. i.e. Verbū Dei? Attende fabricā istā mundi; vide quae sunt facta per Verbū ē tunc cognosces, quale sit Verbū.

—

Exeat nunc aliquis infidelis Arianq ē dicat, quia Verbū Dei factū ē. Quomodo pōt fieri, ut Verbū Dei factū sit, quando Deq per Verbū fiunt omnia?

—

In principio erat Verbū. Si erat, nō ē factū, ut ista

omnia per ipsū fierent, ē sine ipso nihil.

—

Solent multi male intelligentes, sine ipso factū ē nihil, putare aliquid esse nihil. Peccatū quidē nō per ipsū factū ē: ē manifestū ē, quia peccatū nihil ē ē nihil sunt homines, cū peccant.

—

Universa creatura per ipsū facta ē, majōr, minor: per ipsū facta sunt superæ, inferæ; spiritualis corporalis per ipsū facta sunt. Nulla enī forma, nulla compages, nulla concordia partiū, nulla qualiscunq substantia, quæ pō habere pondꝰ, numerū, mensurā, nisi per illud Verbū ē ē ab illo Verbo creatore, cui dictū ē, omnia in mensura ē numero ē pondere disposuisti (Sap. XI. 21).

—

Nescio quis tædiū patiebatur ad museas: invenit illū Manichæꝰ tædio affectū, ē cū diceret se nō posse pati museas ē odisse vehementer illas, stabat ille: Quis fecit has? ē quia tædio affectꝰ erat, ē oderat illas, nō aliꝰ ē dicere: Deꝰ illas fecit; erat enī catholicus. Ille stabat subjecit: Si Deꝰ illas nō fecit, quis illas fecit? Plane, ait ille, ego credo quia diabolꝰ fecit

muscas. Ē ille statī: Si muscā diabolꝰ fecit, sicut te video confiteri, quia prudenter intelligis, apē quis fecit, quæ paulo amplior ē musca? Nō ausꝰ ille ē dicere, quia Deꝰ fecit apē ē muscā nō fecit; quia res erat proxima. Ab ape duxit ad locustā, a locusta ad lacertū, a lacerto ad avē, ab ave duxit ad pecꝰ, inde ad bovē, inde ad elephantē, postremo ad hominē; ē persuasit homini, quia nō a Deo factꝰ ē homo. Ita ille miser cū taediū passꝰ ē ad muscas, musca factꝰ ē, quē diabolꝰ possideret.

—

De poena tua peccatū accusa, nō judicē. Nā propter superbiā instituit Deꝰ istā creaturā minimā ē abjectissimā, ut ipsa nos torqueret: ut cū superbꝰ fuerit homo ē se jactaverit adversꝰ Deū; ē cū sit mortalis, mortalē terruerit; ē cū sit homo, proximū hominē nō agnoverit; cū se erexerit, pulicibꝰ subdatur. Quid ē q. te inflas humana superbia? Homo tibi dixit conviciū, ē tumuisti ē iratꝰ es; pulicibꝰ resiste, ut dormias: cognosce qui sis. Nā ut noveritis, fratres, propter superbiā nostrā domandā creata ista, quæ molesta nobis essent; populū

Pharaonis superbū potuit Deꝰ domare de ursis, de leonibꝰ, de serpentibꝰ; muscas ē ranas illis imisit, ut rebꝰ vilissimis superbia domaretur. —

—

Q. factū ē, in illo vita ē. Pō enī sic dici: q. factū ē, in illo vita ē: ergo totū vita ē, si sic pronuntiaverimꝰ.

—

Si ergo omnia in illo, fr. ch. ē q. in illo factū ē, vita ē; ergo ē terra vita ē, ergo ē lignū vita ē... Ergo ē lapis vita ē. Inhonestū ē sic intelligere, ne rursū nobis subrepat eadē sordidissima secta Manichæorū, ē dicat quia habet vitā lapis ē habet animā paries ē resticula habet animā ē lana ē vestis. Solent enī delirantes dicere, ē cū repressi fuerint e repulsi, quasi de Script. proferunt dicentes: Utquid dictū ē: q. factū ē in illo, vita ē? Si enī omnia in ipso facta sunt, omnia vita sunt. Non tē abducant: pronuntia sic: q. factū ē; hic subdistingue, ē deinde infer: in illo vita ē. Quid ē hᵃ Facta ē terra, sed ipsa terra quæ facta ē, nō ē vita: ē antē in ipsa Sapientia spiritualiter ratio quædā, qua terra facta ē; hæc vita ē. —

—

Faber facit arcā. Primo in arte habet arcā: si enī in arte arcā nō haberet, unde illā fabricando proferret? Sed arca sic ē in arte, ut nō ipsa arca sit quae videtur oculis. In arte invisibiliter ē, in opere visibiliter erit. Ecce facta ē in opere; numquid destitit esse in arte. E illa in opere facta ē ē illa manet quae in arte ē: nā pō illa arca putrescere ē iterū ex illa, quae in arte ē, alia fabricari. Attendite ergo arcā in arte ē arcā in opere. Arca in opere nō ē vita, arca in arte vita ē; quia vivit anima artificis, ubi sunt ista omnia, antequā proferantur. —

—

E vita erat lux hominū: ex ipsa vita homines illuminantur. Pecora nō illuminantur, quia pecora nō habent rationales mentes, quae possint videre sapientiā.

Tract. III: nūquid lux pecorū? Nā ista lux ē hominū ē pecor ē. Ē quaedā lux hominū: unde distabit homines a pecoribus videamus ē tunc intelligemus quid sit lux hominū. Nō distas a pecore, nisi intellectu: noli aliunde gloriari. De viribus praesumis? a bestiis vinceris: de velocitate praesumis? a muscis vinceris: de pulchritudine praesumis? quanta pulchritudo ē in pennis pavonis? Unde ergo melior es? Ex imagine Dei. Ubi imago Dei? In mente, in intellectu

—

E lux in tenebris lucet ē tenebrae eā nō comprehendemus: quomodo homo positus in sole caecus, praesens ē illi sol, sed ipse soli absens ē; sic omnis stultus, omnis iniquus, omnis impius, caecus ē corde. Praesens ē sapientia, sed cū caeco praesens ē, oculis ejus absens ē: nō quia ipsa illi absens

ē, sed quia ipse ab illa absens ē. Quid erga faciat iste? Mundet unde possit videri Deus. –

—

Tractatus II

In ~~pr~~ principio erat Verbū. ~~Ita Verbū~~ Idipsū ē, eodē modo ē; sicut ē, semper sic ē; mutari nō pō: h. ē ē

—

Quis ergo h. capiet, cū videatis omnia mortalia mutabilia — cū videatis ergo ista omnia esse mutabilia, quid ē q. ē nisi q. transcendit omnia, quae sic sunt, ut nō sint? Quis ergo ho capiat?.

—

Sic ē enī tanquā videat quisq de longe patriā ē mare interjaceat; videt quo eat, sed nō habet qua eat. Sic ad illā stabilitatē nostrā ubi q. ē ē, quia h. solū semper sic ē, ut ē, volumus pervenire; interjacet mare hujus saeculi qua imus, etsi jā videmus quo imus: nā multi nec quo eant vident. Ut ergo euet ē qua iremus, venit inde, ad quē ire volebamus. E quid fecit? Instituit lignū quo mare transeamus. Nemo enī pō transire mare hujus saeculi, nisi cruce Csti

portatq. —

—

Si vultis piè ē ostiane vivere, hærete Cto sec. i. q. pro nobis factq ē, ut perveniatis ad eū sec. i. q. ē ē sec. i. q. erat.

—

Meliq ē ergo nō videre mente i. q. ē, ē tamē a Cti cruce nō recedere, quā videre illud mente e cruce Cti contemnere. Bonū ē super h. ē optimū, si fieri pō, ut ē videatur quo eundū sit ē teneatur quo portetur qui pergit. —

—

Parvuli vero qui h. nō possunt intelligere, nō recedentes a cruce ē passione ē resurrectione Cti, in ipsa navi perducuntur ad i. q. nō vident in qua navi perveniunt ē illi qui vident. —

—

At vero quidā philosophi hujq mundi extiterunt ē inquisierunt Creatorē per creaturā: quia pō inveniri per creaturā evidenter dicente Apostolo: invisibilia enī ejq etc. (Rom. I. 20 sq). Viderunt quo veniendū esset: sed ingrati ei, qui illis præstitit, q. viderunt, ē facti superbi amiserunt q. videbant, ē conversi sunt inde ad idola ē simulacra ē ad

culturas dæmonior, adorare creaturā ē contemnere Creatorē ... Qui cū cognovissent Deū, viderunt h. q. dicit Joañes; quia per Verbū Dei facta sunt omnia. Nā inveniuntur ē ista in libris philosophor. –

—

Quia ergo sic erat homo, ut lateret in illo Deus, missus ē ante illū magnus homo, per cujus testimoniū inveniretur plus quā homo. E quis ē hic? Fuit homo. E quomodo posset iste verū de Deo dicere? Missus a Deo. Quid vocabatur? Cui nomē erat Jo. Quare venit? Hic venit in testimoniū, ut testimoniū perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illū. Qualis iste qui testimoniū perhiberet de lumine? Magnū aliquid iste Jo. ingens meritū, magna gratia, magna celsitudo! Mirare, plane mirare; sed tanquā monte! Mons ante in tenebris ē, nisi luce vestiatur. Ergo tantū mirare Jo: ut audias q. seq. Nō erat ille lumē. –

—

Erat lux vera. Quare additū ē: vera? Quia ē homo illuminatus dicitur lux; sed vera lux illa ē, quæ illuminat. Nā ē oculi nostri dicuntur lumina, ē tamē nisi aut per noctē lucerna accendatur aut

per diē sol exeat, lumina ista sine causa patent. Sic ergo ē Io. erat lux, sed nō vera lux; quia nō illuminatus, tenebræ; sed illuminatione factus ē lux.

—

Unde posset anima videre q. perfecte ē? Quomodo plerūq fit, ut in aliquo corpore radiato cognoscatur ortus esse sol, quē oculis videre nō possumus. Quia ē qui sanctos habent oculos, idonei sunt videre pariete illuminatū ē illustratū a sole, v. monte v. arborē aut aliquid hujusmodi idonei sunt videre ē in alio ~~pariete~~ illustratū ~~ē illustratū a sole~~ demonstratur illis ortus ille, cui videndo adhuc minus idoneū aciē gerunt. Sic ergo omnes illi ad quos Cstus venerat, minus idonei erant eū videre: radiavit Joannē, ē per illū confitentē se radiatū ac se illuminatū esse, nō qui radiaret ē illuminaret, cognitus ē ille qui illuminat, cognitus ē ille qui illustrat, cognitus ē qui implet. —

—

In h. mundo erat. Ē hic erat ē huc venit: hic erat per divinitatē; huc venit per carnē: quia cū hic esset per divinitatē, ab stultis ē cæcis ē iniquis videri nō poterat. —

—

Opus ē ut tu nō recedas ab eo qui nusquā recedit;

opꝰ ē, ut tu nō deseras, ē nō desereris. Noli cadere ē nō tibi occidet. Si tu feceris casū, ille tibi facit occasū; si autē tu stasq; præsens ē tibi.

—

Venit ad te talis qualē posses videre, ē talē se hominē præbuit, ut ab homine quæreret testimoniū. Ab homine quærit testimoniū Deꝰ ē Deꝰ testē habet hominē; habet Deꝰ testē hominē, sed propter hominē: tā infirmi sumꝰ! Per lucernā quærimꝰ diem, quia lucerna dictꝰ ē ipse Io. Domino dicente: Ille erat lucerna ardens ē lucens (Io. V. 35)

—

In mundo erat ē mundꝰ per eū factꝰ ē. Deꝰ mundo infusꝰ fabricat, ubiq; positꝰ fabricat ē nō recedit aliquo, nō extrinsecꝰ quasi versat molē quā fabricat. Præsentia majestatis facit q. facit; præsentia sua gubernat q. facit. Sic ergo erat in mundo, quomodo per quē mundꝰ factꝰ ē. —

—

Mundꝰ per ipsū factꝰ ē ē mundꝰ eū nō cognovit. Omnia undiq; testimoniū perhibuerunt. Sed qui nō cognoverunt? Qui amando mundū dicti sunt mundꝰ. Amando eū habitamꝰ corde: amando autē, h. appelleri meruerunt, q. ille, ubi habitabant. Quo-

modo dicimus: mala ē illa domus, aut: bona ē illa domus, nō in illa quā dicimus malā, parietes accusamus, aut in illa, quā dicimus bonā, parietes laudamus, sed malā domū inhabitantes malos, ē bonā domū inhabitantes bonos. Sic ē mundū, qui inhabitant amando mundū. Qui sunt? Qui diligunt mundū: ipsi enī corde habitant in mundo. Nā qui nō diligunt mundū, carne versantur in mundo, sed corde inhabitant coelū, sicut Apost. dicit: Nostra ante conversatio in coelis ē (Philipp. III. 20.)

—

In sua propria venit: quia omnia ista per eū facta sunt. Ē sui eū nō receperunt: homines quos fecit. Iudaei, quos primitus fecit super omnes gentes esse — ipsi maxime sui, quia ē per carnē, quā suscipere dignatus ē, cognati. — Nemo salvus fiet, nisi qui Estū receperit veniente.

—

Quotquot autē receperunt eū: Quid eis praestitit? Magna benevolentia! — Multi homines, cū filios nō habuerint, peracta aetate adoptant sibi, ē voluntate faciunt q. natura nō potuerunt: h. faciunt homines. Si autē aliquis habeat filiū unicū, gaudet ad illū magis, quia solus omnia

possessurus ē ē nō habebit, qui cū eo dividat hæreditate, ut pauperior remaneat. Nō sic Deus: Unicū enudē ipsū quē genuerat ē per quē cuncta creaverat, misit in hunc mundū, ut nō esset unus, sed fratres haberet adoptatos ..... Nō timuit ille habere cohæredes, quia hæreditas ejus nō fit angusta, si multi possederint. Illi ipsi certe illo possidente fiunt hæreditas ipsius ē ipse vicissī fit hæreditas ipsorum. —

Filii hominū nascuntur ex carne ē sanguine ē ex voluntate viri ē ex complexu conjugii. Illi autē quomodo nascuntur? Qui nō ex sanguinibus: tanquā maris ē feminæ. Sanguina nō ē latinū: sed quia græce positū ē pluraliter, maluit ille, qui interpretabatur, sic ponere, ē quasi minus latine loqui sec. gramaticos ē tamē explicare veritatē sec. auditū infirmorum. Si enī diceret sanguinē singulari numero, nō explicaret, q. volebat: ex sanguinibus enī homines nascuntur maris ē feminæ. Dicamus ergo, nō timeamus ferulas gramaticorum; dū tamē ad veritatē solidā ē certiorē perveniamus. ——

Nō ex sanguinibus neq ex voluntate carnis neq

ex voluntate viri. Carnē pro femina posuit: quia de costa cū facta enet, Adā dixit: h. nunc os de ossibꝰ meis ē caro de carne mea (Gen. II. 23); ē Apost. dit: Qui diligit uxorē suā, seipsū diligit; nemo enī unquā carnē suā odio habet (Eph. V. 28). Ponitur ergo caro pro uxore, quomodo ē aliquando spiritꝰ pro marito. Quare? Quia ille regit, hæc regitur: ille imperare debet, ista servire. Nā ubi caro imperat, ē spiritꝰ servit, perversa domꝰ ē.

—

Sed ex Deo nati sunt: Ut ante homines nascerentur ex Deo, primo ex ipsis natꝰ ē Deꝰ. Cstꝰ enī Deꝰ ē Cstꝰ natꝰ ex hominibꝰ. Nō quaesivit quidē nisi matre in terra, quia jā patrē habebat in coelo: natꝰ ex Deo, per quē efficeremur; ē natꝰ ex femina, per quē reficeremur. Noli ergo mirari, o homo, quia efficeris filiꝰ per gratiā, quia nasceris ex Deo sec. Verbū ejꝰ.—

—

Ideo factū ē Verbū caro ē habitavit in nobis; sanavit oculos nostros ē quid seq.? Ē vidimꝰ gloriā ejꝰ. Gloriā ejꝰ nemo posset videre, nisi carnis humilitate sanaretur. Unde nō poteramꝰ videre? ... Irruerat homini quasi pulvis in oculū, irruerat

terra ... terra sanciatus erat, ē terra illuc mittitur, ut sanetur ... De pulvere caecatus es, de pulvere sanaris: ergo caro te caeca verat, caro te sanat. Carnalis enī anima facta erat, consentiendo affectibus carnalibus; inde fuerat oculus cordis caecatus.

—

Tractatus III. (C. I. v. 15-18)

—

(Cf. Gal: IV. 4) Lex per Moysē data ē, gratia antē ē veritas per J. Ch. facta ē: ad h. venit Cstus, ut eos, qui sub Lege erant, redimeret: ut jā nō simus sub Lege, sed sub Gratia. Quis ergo dedit Legē? Ille dedit Legē, qui dedit ē Gratiā, sed Legē per servū misit, cū Gratia ipse descendit.

—

Ille ipse D. N. J. Ch. ille ipse plane ē ipse ē totus medicus vulnerū nostrorū, crucifixus ille, cui insultatū ē, quo pendente persecutores caput agitabant e dicebant: Si filius Dei ē, descendat de cruce; (Matth. 27, 39) ipse ē totus medicus noster, ipse plane. Quare ergo nō ostendit insultantibus, quia ipse erat Filius Dei: ut si se permisit in crucē levari, saltē cū illi dicerent: Si filius Dei ē, descendat de cruce, tunc descenderet ē ostenderet eis verū se esse

Filiū Dei, quē illi ausi fuerant irridere? Noluit. Quare noluit? numquid quia nō potuit? Potuit plane. Quid ē enī amplius, de cruce descendere, an de sepulchro resurgere? Sed pertulit insultantes: nā crux nō ad potentiæ documentū, sed ad exemplū patientiæ suscepta ē. Ibi vulnera tua curavit, ubi sua diu pertulit; ibi te a morte sempiterna sanavit, ubi temporaliter mori dignatus ē. Ē mortuus ē, an in illo mors mortua ē? Qualis mors, quæ morte occidit?

—

v. 15. ante me factus ē: Præcessit me, nō, factus ē antequā factus esse ego; sed antepositus ē mihi

—

v. 16. Ē de plenitudine ejus nos omnes accepimus: Quid accepistis? Ē gratiā pro gratia. Sic enī habent verba evangelica, collata cū exemplaribus græcis. Nō ait: ē de plenitudine ejus nos omnes accepimus, gratiā pro gratia; sed sic ait: Ē de plenitudine ejus nos omnes accepimus ē gratiā pro gratia: i.e. accepimus: ut nescio quid nos voluerit intelligere de plenitudine ejus accepisse, ē insuper gratiā pro gratia. Accepimus enī de plenitudine ejus, primo gratiā, ē rursū accepimus gratiā, gratiā pro gratia.

Quā gratiā 1º accepimus? Fidē. In fide ambulantes, in gratia ambulamus. Unde enī h. meruimus? quibus nostris praecedentibus meritis? Nō se quisq compalpet, redeat in conscientiā suā, quaerat latebras cogitationū suarum, redeat ad seriē factorum suorum: nō attendat quid sit, si jā aliquid ē; sed quid fuerit, ut esset aliquid; inveniet nō se dignū fuisse, nisi supplicio. Si ergo supplicio dignus fuisti, ē venit ille, qui nō peccata puniret, sed peccata donaret: gratia tibi data ē, nō merces reddita. Unde vocatur gratia? Quia gratis datur. Nō enī praecedentibus meritis emisti q. accepisti.

—

Quid ē ergo: gratiā pro gratia? Fide promeremur Deū, ē qui digni nō eramus, quibus peccata dimitterentur, ex eo quia tantū donū indigni accepimus gratia vocatur. Quid ē gratia? gratis data. Quid ē gratis data? Donata, nō reddita. Si debebatur, merces reddita ē, nō gratia donata....

—

Si fides gratia ē ē vita aeterna quasi merces ē fidei: videtur quidē Deus vitā aeternā tanquā debitā reddere ... sed quia ipsa fides gratia ē, ē vita aeterna gratia ē pro gratia. —

Coronat autē in nobis Deus dona misericordiæ suæ: sed si in ea gratia, quā primā accepimus, perseveranter ambulemus.

—

17. Lex per Moysē data ē, Gratia ē veritas per J. Chr. facta ē. Per servū Lex data ē, reos facit: per Imperatorē indulgentia data ē, reos liberavit.

—

18. Deū nemo vidit unquā. Ē unde innotuit Moysi Deus? Quia revelavit servo suo Dominus. Quis Dominus?... Unigenitus, inquit, Filius, qui ē in sinu Patris, ipse enarravit. Quid ē in sinu Patris? In secreto Patris... quia sinus noster intus ē, secretū Patris sinus Patris vocatur.

—

Deūm nemo vidit unquā: ipse ergo venit ō narravit quidquid vidit. Quid vidit Moyses? Moyses vidit nubē, vidit angelū, vidit ignē: omnis illa creatura ēs, typū Domini sui gerebat, nō ipsius Dom. præsentiā exhibebat ..... responsū accepit: nō potes videre faciē meā (Exod. 33, 11 sq.) Loquebatur ergo cū Moyse angelus, portans typū Domini

—

Ea ibi jubentur in decalogo Legis quæ ē nobis, sed nō ea promittuntur, quæ nobis. Nobis quid promittitur?

Vita æterna. Hæc ē autē vita æterna, ut cognoscant te unū verū Deū ē quē misisti J. Chr. (Jo. XVII. 3). Cognitio Dei promittitur: ipsa ē gratia pro gratia. Fratres modo credimus, nō videmus: pro ista fide præmiū erit, videre q. credimus.

—

Si autē corporalia præmia concupieris a Deo, adhuc sub Lege es ē ideo ipsā Legē nō implebis... Si gratiā ideo tibi dedit Deus, quia gratis dedit, gratis ama. Noli ad præmiū diligere Deū; ipse sit præmiū tuū. —

Tractatus IV.

v. 19. Ē hoc ē testimoniū Jo. — Quia quasi in nocte apparuit in corpore mortali, lucernā sibi accendit, unde videretur. Ipsa lucerna Jo. erat. (V. 35) ... Prophetis præcedentibus prænuntiare de Cto futura conversā ē, huic autē digito ostendere ... Tanta autē excellentia erat in Jo. ut posset credi Cto: ē in eo probata ē humilitas ejus, quia dixit se nō esse, cū posset credi esse. —

—

v. 21. E interrogaverunt eū, Quid ergo? Elias es tu?

Noverant enī, quia præcessurus erat Elias Cstū... Istū nō putaverunt esse Cstū: nō omnino Cstū nō esse venturū. Cū sperarent venturū, sic offenderunt in præsentē; offenderunt tanquā in humilē lapidē. Lapis ille adhuc parvus erat, jā quidē præcisus de monte sine manibus: sicut dicit Daniel proph. (II.34) vidisse se lapidē præcisū de monte sine manibus ... Cstus ante Judæos jā præcisus erat de monte. Monte regnū vult intelligi Judæorum ... ē quare sine manibus? Quia sine opere virili Virgo peperit Cstū?...

Sed ignoscendū ē Judæis, quia offenderunt in lapidē, qui nondū creverat. Quales sunt illi, qui in ipsū monte offenderunt? Jā de quibus dicā cognoscitis. Qui negant Ecclesiā toto orbe diffusā, nō in humilē lapidē, sed in ipsū monte offendunt: quo factus ē ille lapis, dū cresceret. Cæci Judæi nō viderunt humilē lapidē: quanta cæcitas ē nō videre monte? —

—

21. Nūquid tu es Elias? Respondit: nō sū. D. J. Chr. dixit: Elias jā venit ē ipse ē Jo. Bapt. (Matth. XVII. 10 sq. XI, 11 sq.) ... Quare ergo ille: Nō sū Elias, ē Dom: Ipse ē Elias? Quia in eo D. J. Chr.

præfigurare voluit futurū adventū suū ē h. dicere, quia in spiritu Eliæ erat Jo. E q. erat Jo. ad 1ū adventū, h. erit Elias ad 2ū adventū. Quomodo 2 adventus judicis, sic 2 præcones. Judex quidē ipse, præcones autē 2: nō 2 judices.

—

Quando conceptus ē Jo. vel potius quando natus ē, Sp. S. h. de illo homine implendū prophetavit: E erit præcursor Altissimi, in spiritu ē virtute Eliæ (Luc. I. 17.) Quid ē: in spiritu ē virtute Eliæ? In eodē Sp. S. vice Eliæ. Quare vice Eliæ? Quia q. Elias 2°, h. Jo. p° adventui fuit. Recte ergo modo Jo. proprie respondit. Nā Dom. figurate: Elias ipse ē Jo; iste autē, ut dixi, proprie; Nō sū ego Elias. Si figurā præcursionis advertas, Jo. ipse ē Elias: q. enī ille ad 1ū adventū, h. ille ad 2ū erit. Si proprietate personæ interroges, Jo. Jo., El. El. Dom. ergo ad præfigurationē recte, Ipse ē El: Jo. autē recte ad proprietate: Nō sū Elias.

Ambo præcones sibi dederunt similitudines suas ē tenuerunt proprietates suas. ib.

—

Nullū tantū meritū Jo. habuit, quā de ista humilitate, q. cū posset fallere homines ē putari Cstus ē haberi pro Csto (tantæ enī gratiæ tan-

tæq excellentiæ fuit ⁊ confessus ē tamē aperte ē dixit: Nō sū ego Ctus:—

—

Ē opus erat Domino baptizari? E ego interrogans cito respondeo: Opus erat Domino nasci? opus erat Domino crucifigi? opus erat Domino mori? opus erat Domino sepeliri? Si ergo tantā suscepit pro nobis humilitatē, baptismū nō erat suscepturus?...

Futuri erant aliqui in Eccl. excelsioris gratiæ catechumeni. Fit enī aliquando, ut videas catechumenū abstinentē ab omni concubitū, valefaciente sæculo, renuntiantē omnibus, quæ possidebat, distribuentē pauperibus, ē catechumenus ē, instructus etiā forte doctrina salutari supra multos fideles. Timendū ē huic, ne dicat apud semetipsū de Baptismato sancto, quo peccata dimittuntur: Quid plus accepturus sū? Ecce ego melior sū illo fideli ē illo fideli ... ē tamē omnia peccata super illū sunt, ē nisi venerit ad salutarē Baptismū, ubi peccata solvuntur, cū omni excellentia sua nō pō intrare in regnū coelorū.—

Tract. V

v. 33. Ē ego nesciebā eū; sed qui me misit baptizare in aqua, ipse mihi dixit.

Quis ergo te misit? si Pater sine F. te misit, Deus sine veritate te misit; si ideo ante verax es, quia veritatē loqueris ē ex veritate loqueris: nō te misit P. sine F. sed simul te misit P. ē F. si ergo ē F. te misit cū P. quomodo nesciebas eū a quo missus es?

Super quē videris Sp. descendente sicut columbā, ē manente super eū, ipse ē qui baptizat in Sp. S...

H. audivit Io. ut nosset eū quē nō noverat, an ut plenius nosset quē jā noverat? Si enī omni ex parte nō nosset, nō venienti ad fluviū, ut baptizaretur, diceret: Ego a te Debeo baptizari ē tu venis ad me? (Matth. III. 14) noverat ergo. Quando ante columba descendit? Jā baptizato Domino ē ab aqua ascendente...

Innotuit per columbā Dominus, nō ei qui se nō noverat, sed ei qui in eo aliquid noverat, aliquid nō noverat. Nostrū ē ergo quaerere quid in eo Io. nondū noverat ē per columbā didicit. —

Quare missus ē Io. baptizans? ... quia oportebat baptizari Ctū .... Si enī viā humilitatis demonstraturus advenerat ē se ipsū facturus ipsā humilitatis

viā, in omnibꝰ ab eo implenda erat humilitas. Auctoritate dare baptismo suo hinc dignatꝰ ē, ut cognoscerent servi quanta alacritate deberent currere ad baptismū Domini, quando ipse nō dedignatꝰ ē suscipere baptismū servi. Donatū enī erat hi Joāni, ut ipsiꝰ baptismꝰ diceretur .... solꝰ tale donū accepit: nullꝰ ante illū justor, nullꝰ pō illū, ut acciperet baptismū, qui baptismꝰ illiꝰ diceretur ....

Ab illo, ut baptizare posset, accepit, quē postea baptizavit. Volite mirari: sic enī h. fecit Cstꝰ in Jo. quomodo quiddā fecit in matre. De Csto enī dictū ē: omnia per ipsū facta sunt (Jo. I. 3); si omnia per ipsū, ē Maria per ipsū facta ē, de quā postea natꝰ ē Cstꝰ ... Quomodo creavit Mariā ē creatꝰ ē per Mariā: sic dedit baptismū Jo. ē baptizatꝰ ē a Jo.

—

Sed quare nō solꝰ ipse baptizatꝰ ē a Jo. si ad h. missꝰ erat Jo. per quē baptizaretur Cstꝰ ..? Si solꝰ D. N. J. Ch. baptizatꝰ esset baptismate Jo.... nō deessent, qui .... putarent baptismū Jo. majorē esse, quā ē baptismꝰ Csti. Dicerent enī: usq adeo illud baptisma majꝰ ē, ut solꝰ Cstꝰ eo baptizari meruisset .... ad hortandos nos ad baptismū suū,

suscepit baptismū servi. Ē ne præponeretur baptismus servi baptismo Domini, baptizati sunt alii baptismate conservi. Sed qui baptizati sunt baptismate conservi, oportebat, ut baptizarentur baptismate Domini: qui ante baptizantur baptismate Domini, nō opus habent baptismate conservi. —

D. T. Chr. noluit baptismū suō alicui dare, nō ut nemo baptizaretur baptismo Domini, sed ut semper ipse Dominus baptizaret: i. actū ē, ut ē per ministros Dominus baptizaret i. e. ut quos ministri Domini baptizaturi erant, Dominus baptizaret, nō illi. Aliud ē enī baptizare per ministeriū, aliud baptizare per potestatē. Baptisma enī tale ē, qualis ē ille in cujus potestate datur, nō qualis ē ille per cujus ministeriū datur. —

H. autē Io. nō noverat in Domino. Quia Dominus erat, noverat; quia ab ipso debebat baptizari, noverat; ē confessus ē quia veritas erat ille, ē ille verax missus a veritate; h. noverat. Sed quid in eo nō noverat? Quia sibi retenturus erat baptismatis sui potestate, ē nō eā transmissurus ē translaturus in aliquē servū: sed s. baptizaret in ministerio servus

bonq s. baptizaret in ministerio servq malq, nō sciret, se ille qui baptizaretur, baptizari, nisi ab illo, qui sibi tenuit baptizandi potestate – –